

være Dommere. Til dem overlader man altsaa at afgøre en Sag i 2den Instans. Jeg tror ikke, at dette Forhold er heldigt. Men jeg vil i Forbindelse hermed gerne gøre opmærksom paa, at det tiltrænges i høj Grad, at man ved Lov indfører en Retsferie, en Ferie for Dommerne. Det er, saaledes som Arbejdet nu er — og det vil blive endnu større, naar vi en Gang faa Loven om Retsplejen gennemført —, et meget stort Arbejde, der kræves af Dommerne, et betydeligt Hjernearbejde. Og det er Dag ud og Dag ind, hele Aaret igennem, uforandret, bestandigt. Der trænges virkelig til, at vi her ligesom i andre Lande have en lovbestemt Ferietid, hvor Retten holder Ferie, hvori Dommerne kunne rekreere sig. Det kender man ikke noget til nu, og denne Omstændighed bevirker, at naar Dommerne, der dog maa have nogen Ferie, søge at faa denne Ferie, maa der konstitueres en anden i deres Sted. Der kunde være god Grund til at tage dette Spørgsmaal op til Forhandling. Om det kan ske netop for Tiden, skal jeg ikke opholde mig ved, det vilde vel nok have sine Vanskeligheder.

I § 3 foreslaas det, at der skal ske en Forandring af Grænsen for de smaa Gældssager. Forholdet er for Tiden i Gældskommissionen her i København det, at Sager indtil en Værdi af 40 Kr. paaendes af een Dommer, men Sager mellem 40 og 200 Kr. af 5 Dommere. Her har man ment at kunne forhøje Grænsen fra 40 op til 100 Kr., hvorved man lagde en Del Sager, der nu høre til kollegial Paadømmelse, over til Paadømmelse af een Dommer. Jeg tror ikke, at der er noget at sige dertil. Jeg skal her lige gøre den Bemærkning, at jeg tror, der er udfaldet Ordet „andre“ i § 3, 2den Linie. Der staar, at Forordningen om en forandret Rettergangsmåade i mindre Gældssager af 6. August 1824. § 7 forandres saaledes, at to af Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Medlemmer deltage med „en af de ved Gældskommissionen ansatte Dommere“; men de ved Gældskommissionen ansatte Dommere ere ogsaa Dommere i Landsover- samt Hof- og Stadsretten. Det er en af disse Dommere, der sendes over i Gældskommissionen, følgerigt skulde der staa: Saaledes, at to andre af Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Medlemmer deltage o. s. v.

Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale, at dette Lovforslag fremmes; jeg haaber, at de Bemærkninger, jeg har fremsat, dog ville blive tagne

i Betragtning i nogen Grad ved Sagens videre Behandling.

Johansen: Man behøver ikke at være sagkyndig for at vide, hvilket betydeligt Fremskridt dette Lovforslag vil være i Stand til at gennemføre, naar det vedtages som Lov. Det interesserede mig ogsaa at høre den ærede foregaaende Taler, der som praktisk Jurist ikke havde større principielle Indvendinger at gøre mod dette Lovforslag. Den største Indvending var selvfølgelig det, som det ærede Medlem særlig dvælede ved: Dommerantallets Nedsættelse fra 5 til 3, hvor der skal votes i Domstager. Ja, for saa vidt kan jeg give det ærede Medlem Ret, at jo flere Dommere der er med i Voteringen i en Sag, jo mere sikres det, at den vil blive grundigt overvejet. Vi have jo behandlet dette Spørgsmaal meget grundigt i Retsplejeudvalget i sin Tid, og det er meget rigtigt, at det var et økonomisk Spørgsmaal, der blev afgørende til sidst, idet man godt kunde se, at jo flere Dommere der var, jo mere sikker var man paa, at Sagen blev alsidig bedømt. Jeg kan nu alligevel ikke andet end hilse den Bestemmelse med Glæde, idet der ellers altid, naar man skal omordne den Slags Sager, gøres Krav paa at faa mere og mere Hjælp. Og naar vi i nogen Maade skulle hjælpe paa disse kollegiale Retter og komme ud over det store Arbejde, de have, saa vil det blive nødvendigt at udvide Dommernes Antal. Det vil vistnok for Øjeblikket i alt Fald være vanskeligt at naa til noget nævneværdigt Resultat i denne Retning, og jeg er derfor glad ved, at der her er vist en Vej, hvorved man kan komme Dommerne til Hjælp og fremme Sagerne. Selv om jeg nu maa give den foregaaende Taler Ret i mangt og meget af, hvad han fremførte angaaende denne Indskrænkning, saa maa man dog huske paa, at andre Lande vistnok nøjes med 3 Dommere og, saa vidt jeg har hørt, finde sig ret godt tilfredse i saa Henseende. Dette gør, at jeg føler mig noget mere tryk paa, at det vil kunne gaa. Det er jo ikke af ringe Betydning, at Forholdene blive ordnede saaledes, at man er i Stand til at faa Sagerne førte i et noget hurtigere Tempo, end det sker nu om Stunder. Det er stadig det, man hører rundt om, at Sagerne forhales og trækkes ud, og at der ingen Afgørelse bliver, og der kan være mangfoldige Forhold, hvor det kan være meget om at gøre, at en Sag bliver afgjort saa hurtigt